

ATAM, sen rahat uyu...

Bekçisiyiz CUMHURİYETİN!

Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şube Başkanı Erdal Aktuğ, söyleşinin sonunda Yılmaz Akkılıç'a bir teşekkür belgesi takdim etti.

Cumhuriyetimizin 83. yıldönümünü, Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi'nin (EMO) Almira Otel'de düzenlediği 'Cumhuriyet Söyleşisi' ile kutladık. Odamızın çatısı altında sürdürdüğümüz mesleki dayanışmayı, bireysel farkındalığımızla düşünce boyutuna taşıdık. Gazeteci-araştırmacı-yazar Yılmaz Akkılıç'ın konuşmacı olarak katıldığı etkinlik, damarlarımızda dolaşan asil kana duyduğumuz minnetin ifadesiydi aslında. Ata'nın emanetlerine gururla sahip çıkacağımızın bir göstergesiydi aynı zamanda... İstedik ki cumhuriyet meşalesini taşıırken

ellerimiz, aklımız da yüreğimiz de bir kez daha tutuşsun... İstedik ki Atatürk ilke ve inkılaplarıyla aydınlanırken yolumuz, attığımız her adımı bir kez daha düşünelim... İstedik ki Türkiye'nin aydınlığı için çeşitli üniversitelerden mezun olmuş elektrik mühendisleri olarak, "aydınlık" fikirlerle bir kez daha kuralım geleceği... İstedik ki vatan toprağını bölmek isteyen iç ve dış güçlerin karşısına, bir kez daha çıkalım kararlılıkla... İstedik ki bu ülkeyi geriye götürmek isteyenlere inat, saygı dolu bir selam çakalım buradan Anıtkabir'e... Ebedi uykusundaki mavi gözlü dev adama... Dünya uluslarının önünde alınımız açık, başımız dik dolaşabildiğimiz için!

Tam bağımsızlığın ne anlama geldiğini gösterdiği için! Ve her şeyden önemlisi, onurumuzu korumayı öğrettiği için!..

Cumhuriyetimizin 83. yıldönümünü, Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi'nin (EMO) Almira Otel'de düzenlediği 'Cumhuriyet Söyleşisi' ile kutladık. Odamızın çatısı altında sürdürdüğümüz mesleki dayanışmayı, bireysel farkındalığımızla düşünce boyutuna taşıdık. Gazeteci-araştırmacı-yazar Yılmaz Akkılıç'ın konuşmacı olarak katıldığı etkinlik, damarlarımızda dolaşan asil kana duyduğumuz minnetin ifadesiydi

aslında. Ata'nın emanetlerine gururla sahip çıkacağımızın bir göstergesiydi aynı zamanda... Üyelerin ve EMO Genç'in yoğun ilgi gösterdiği söyleşide; Şube Yönetim Kurulumuz da hazır bulundu.

"Cumhuriyet Türkiye'ye 'monte' edildiği zaman ne haldeydik?.." sorusuyla konuşmasına başlayan Yılmaz Akkılıç; Osmanlı'dan devraldığımız enkazı ekonomik, sosyal ve siyasal açıdan - elbette tarihsel belge, not ve rakamlar ışığında- değerlendirdi. Birinci Dünya Savaşı'nın sonundan 1950 yılına kadar olan dönemi söyleşinin ilk bölümüne sığdıran Akkılıç, daha çok Bursa ölçeğinde örnekler verdi.

"Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıkmış bir 'ümmet' olduğumuz yıllar... Ulus bile değiliz. Derken efendim, bir adam çıkıyor. Çanakkale'de kendini ispatlamış, 261 rakımlı tepede Türkiye'nin kaderini değiştirmiş, askerlerinin karşısına 'Ben size taarruz emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum' diyerek çıkmış bir adam bu. Mavi gözleri, çakmak çakmak... 22 Kasım 1916'da, daha cumhuriyet bile kurulmamışken, kurmay başkanı ile örtünmenin kaldırılması ve toplumsal yaşamın yeniden düzenlenmesi konularını tartışan bir adam bu. 7-8 Ağustos 1919 tarihinde, 'Zaferden sonra şekli hükümet cumhuriyet olacaktır' diye öngörde bulunan da aynı adam!" sözleriyle konuşmasına devam eden Akkılıç, Kurtuluş Mücadelesi ile rejim değişikliği

fikrinin hemen hemen aynı tarihlerde filizlendiğini vurguladı. Öğrenim birliği, hilafetin kaldırılması, medeni kanunun kabulü, Latin harflerine geçiş gibi önemli adımlar, cumhuriyet rejimini sağlam temeller üzerine yerleştirme çabasının bir ürünüydü kuşkusuz... Akkılıç, Mustafa Kemal'in aklından geçen rejim biçiminin son derece "demokratik" oluşuna özellikle dikkati çekti. Hemen ardından, "Bu öyle demokratik bir cumhuriyet ki... Din ayrı, insanların vicdanında. Asker ise hükümetin emrinde. Günümüzde din hükümetin içinde, asker dışında olsun isteniyor. Asker de buna itiraz ediyor şimdi" açıklamasını yaptı.

1950'den günümüze gelinceye dek işleyen süreci söyleşinin ikinci bölümüne saklayan Akkılıç, "Demokrat Parti'nin iktidara gelmesi ile rejimde 'restorasyon' başladı. Var olan, varlığı için mücadele edilen ideoloji, 1950'den itibaren uygulanan örtük ya da aleni hamlelerle 'aşındı'. Bence cumhuriyet, üç önemli devinimi içerir. Bu devinimleri; ümmetten millete, kıldan bireye ve bağımlılıktan bağımsızlığa geçiş şeklinde özetleyebiliriz. Yazık ki günümüzde bunun tam tersi söz konusu" dedi.

İşsiz, açsız ve umutsuz kalan insanların,

günümüzde toplumsal çoğunluğu oluşturduğuna da işaret eden Akkılıç, şu cümleleri kullandı: "İktidarı ele geçirmek isteyen siyasetçiler, aç bılaç kitleleri okşamak için dini alet ediyor. İş yok, gelir yok. İnsanlar, normal hayatlarında eşkiyalık yapıyor artık. Ahlıksızlık, yolsuzluk, almış başını gitmiş. Böyle bir tabloda, hiçbir şeye şaşmamak lazım. Toplum, ne yapsın? Kendisini yönetecekleri, el yordamıyla seçiyor."

Söyleşinin sonuna doğru gençlerin sorularını yanıtlayan usta gazeteci, "Türkiye'nin geleceğini, avuçlarınızın içine alın" sözleriyle konuşmasını noktaladı. Gazi Mustafa Kemal Atatürk de öyle dememiş miydi zaten? 20 Ekim 1927 tarihli 'Gençliğe Hitabe'sini hatırlayın...

Yoksa unuttuk mu? Ne diyordu, Ulu Önder?

"Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklalini, Türk Cumhuriyeti'ni, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegane temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyen dahill ve harici bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa

mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkan ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkan ve şerait, çok namüsaıt bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessilli olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduların dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhid edebilirler. Millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir. Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!"

Parçalanmış, paylaşılmış, biçare kalmış bir imparatorluğun külleri arasından doğan, cumhuriyet güneşiydi... Bundan tam 83 yıl önce... Ona ve ilkelerine sahip çıkmak, hepimizin görevi. Unutmayalım, unutturmayalım; takiyelere gönül koymayalım lütfen!..